

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. XIII. An Honorius I. lapsus sit in hæresin.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

sum est, quod ibi vinum servari non possit; cum defacto copiosum servetur, & dudum ante Innocentium ibi Missa celebrata sit. Decimonond. Bulla Sixti. V. circa editionem Bibliorum recognitorum, nunquam est plenè promulgata, ut fusè probat Tannerus. tom. 3. disp. 1. q. 4. dubio 6. n. 264. testimoniis Romæ perscriptis; quanquam enim, in inpressis exemplaribus Bullæ, legantur nomina cursorum, eam Bullam locis solitis affigentium, & dies &c. quæ typographus addidit (quia putabatur certò promulganda) tamen affixio reipsa facta non fuit.

ARTICULUS XIII.

An Honorius I. Papa lapsus sit in hæresin.

388. **M**aximè celebris est controversia de Honorio I. an non ipse hæresin Monothelitarum approbaverit; nam id videtur colligi ex ejus epistolis ad *Sergium*, & ex Synodo VI. act. 13. & 18. & Synodo VII. actione ultima: itémque Synodo VIII. act. 7. nam ibi Honorius ut Monothelita damnatur. Hæc quæstio fusè tractatur à Bellarmino tom. 1. contr. 3. de Romano Pontifice l. 4. c. 11. Spondano ad annum Christi. 633. & 681. Severino Binio tom. 3. Concil. p. 1. in notis ad Concilium Constantinopolitanum III. seu Oecumenicum VI. verb. Monothelitarum hæresin. & tom. 2. in disput. 8. Maximi contra Pyrrhum. folio mihi 1031.

Ad hanc quæstionem quidam respondent, cum Cardinale de Turrecremata, apud Bellarminum loc. cit. Patres illos damnasse Honorium, ex falsa informatione, & non bene intellectis ejus epistolis. Sed juxta hanc responsionem necessariò dicendum est, Patres Synodi VI. non id spectasse, ut de textu Honorii, secundum se, & absolute spectato (qui, ut infra ostendetur, non est hæreticus) cognoscerent, & dogmaticè decernerent; alias tam parùm dici posset, eos deceptos fuisse, in intelligentia earum epistolarum, quàm parùm dici potest, deceptum fuisse Tridentinum, in intelligendis libris Lutheri: aut Innocentium X. in intelligendo libro Jansenii. Quare dici debet, quod Patres illi, falsis rumoribus decepti, epistolas Honorii, per se dubias, acceperint in deteriori sensu, adeò, ut mentem Honorii hæreticam præsupposuerint, & juxta eam præsuppositionem, etiam de epistolis judicarent: sive (ut quidam recentior ait) quod acceperint eas epistolas, non in sensu literali, & obvio, sed personali, qualem scilicet ipsum Honorium personaliter habuisse, præsupposuerant. Hoc supposito, si ulterius objiciatur, ab iisdem Patribus dici, Honorium Sergio per omnia consensisse: istum autem aperte hæreticum fuisse: responderi potest, & debet, per hoc non probari, Honorium etiam hæreticum fuisse; nam licet Sergius alias hæresin suam aperte prodiderit, tamen dici potest, id eum

non fecisse in illis epistolis, quas ad Honorium dedit: sed ex aliis, aut literis, aut signis, hæresis convictum fuisse.

389. Quando urgetur argumentum, dicendo, quod ex dictis saltem inferatur, Synodum definivisse, quod saltem in genere Romanus Pontifex, ut docens è cathedra, vel etiam ut privata persona, possit errare, respondere debent isti auctores, de hoc Synodum nihil definivisse, sed tantum supposuisse quod id factum fuerit: qua in suppositione Concilium ipsis non videbitur infallibile; 1. quia hæc suppositio est facti. 2. quia non fuit approbata, aut confirmata à Pontifice. Certè Agatho, qui ut Pontifex Concilium illud confirmavit, de ea suppositione nihil dicit: sed tantum ait, se Concilium, hoc est, definitiones factas, recipere: imò, sicut Concilium, ita ipse etiam Summus Pontifex, in puri facti quæstionibus non est infallibilis. Deinde si rationes definitionum non sunt infallibiles, multò minùs erunt infallibilia præsupposita præcisè ad decisionem, præsertim, si ipsa decisio sit tantum alicujus quæstionis puri facti non dogmatici.

Quod additur, Synodum dicere: *Ecce quod invenimus per scripta, quæ ab eo facta sunt ad Sergium; quia in omnibus ejus mentem secutus est, & impia dogmata confirmavit*: videtur, ab his auctoribus responderi posse: hoc tantum afferri tanquam rationem decisionis, adeoque non esse infallibile. Secundò dici ab ipsis potest, scripta illa non sumi ut absolute in se spectata, sed juxta mentem Honorii malè suppositam, ut dictum.

Hæ tamen responsiones, præterquam, quod per se scabræ, & minimè expeditæ videantur, ex eo etiam difficiles sunt, quod difficulter alicui persuaderi possit, Patres in Concilio non judicasse, de scriptis in se spectatis, & juxta obvium eorum sensum: sed iis attribuisse sensum hæreticum, tantum ex aliqua mala informatione, vel persuasione, aut suppositione, de hæretico Honorii animo, qui tamen, nec aliunde probari, nec ex obvio verborum sensu, inferri poterat. Certè minimè credibile est, Romano Pontifici (quem Concilia omnia semper summè reverita sunt, & præsertim Synodus VIII. citata n. 342. à qua tamen etiam Honorius action. 7. debuisset fuisse Monothelitis annumeratus) certè, inquam, minime credibile est, Romano Pontifici statim à Concilio attributam fuisse hæresin, crimen in Ecclesia DEI semper reputatum gravissimum, eumque de hac fuisse publicè condemnatum, quin priùs de ea ex suis scriptis legitime convictus fuerit, sed tantum ex mala informatione, aut suppositione, aliquo modo denigratus. Sanè sic non solet agi, etiam contra clericum infimi ordinis, præsertim jam mortuum (utl Honorius jam fuerat) quando sese defendere non amplius potest. Nec censeri posset talis modus procedendi satis æquitati conveniens; cum omnia jura clament, favendum esse reo, & neminem, nisi probatum, censendum esse malum:

malum: nec ex suspicione, aut suppositione malè fundata, quenquam damnandum.

Alii respondent, Honorium errasse, sed tantum ut doctorem privatum; cum tantum privatis literis hæresin docuerit; de hoc enim accusatur. Sed etiam hæc responsio difficultate non caret; nam opponi potest, Honorium ibi prohibere usum vocum *duarum, vel unius voluntatis: operationum, & operationis*: adeoque videri loqui ex cathedra, utpote præcipientem, & obligantem. Ulterius non aliter scripsit Honorius ad Sergium, quam alii Pontifices ad alios Episcopos: quorum tamen responsa, ad quæstiones fidei spectantia, etsi privatis tantum Episcopis sint missa, censentur esse Pontificis ex cathedra loquentis; nam talia responsa plurima, Juri Canonico inserta, censentur totam Ecclesiam obligare.

390. Mihi probatur vel maximè responsio, Spondani, Binii, Bellarmini, & aliorum apud hunc, qui dicunt, acta Synodi VI. esse vitiata, & Honorii nomen fraude Græca iis insertum: quod Bellarminus ait, sine dubio factum, & probat argumentis sanè maximis. Primum enim epistolæ Honorii (quarum prior refertur *actione 12. Synodi VI.* alterius fragmentum habetur *actione 13. ejusdem Synodi*) nihil non Catholicum habent. Constat in iis Honorius, duas in Christo naturas, utramque operantem, Divinam Divina, humanam humana: & inferius iterum dicit, Christum in duabus naturis operatum Divinitus, atque humanitus. Voluit autem abstinere à nominandis, una, aut duabus voluntatibus, ne iterum, vel Nestorii, vel Eutychetis error, occasione accepta, revalesceret.

Quando autem Honorius in priore epistola scribit: *Unam voluntatem fatemur Domini nostri Jesu Christi*: addit; *quia profecto à Divinitate assumpta est nostra natura, non culpa: illa profecto, que ante peccatum creata est, non que post prævaricationem vitiata*: ergo loquitur tantum de unitate voluntatis unius in natura humana: quasi diceret, in Christo non esse duas contrarias voluntates, sicut sunt in nobis, in peccatam originalis peccati. Quod adhuc magis confirmatur ex disputatione S. Maximi contra Pyrrhum, apud Binium *tom. 2. Concil. fol. mibi 1031.* ubi hic S. Martyr expressè ait, ab eo secretario, qui epistolas Honorii scripsit, id dictum explicatum fuisse, *de una voluntate humane nature*; nam ait, Sergium scripsisse, quosdam prædicare, Christum habere duas voluntates contrarias. Insuper, cum toties Honorius dicat, nec unam, nec duas voluntates esse dicendas, cur unam tantum utriusque naturæ statuisse censeatur?

Rursus Agatho Papa, qui post Honorium rexit Ecclesiam (in epistola ad Imperatores Constantinum, Heraclium, & Tiberium, que habetur *actione 4. Synodi VI.*) sic ait de Romana Ecclesia: *Hæc Apostolica ejus Ecclesia, nunquam à via veritatis, in qualibet erroris parte deflecta est.* & paulò post de vera fidei regula ait: *Quam & in*

prosperis, & in adversis, vivaciter tenuit, ac defendit, hæc spiritualis mater vestri tranquillissimi imperii, Apostolica Christi Ecclesia (scilicet Romana, ut patet ex contextu totius epistolæ) *que per DEI omnipotentis gratiam, à tramite Apostolice traditionis, nunquam errasse probabitur: nec hæreticis novitatibus depravata succubuit: sed, ut ab exordio fidei Christiane, percepit ab auctoribus suis, Apostolorum Christi principibus, illibata sine tenus permanet &c.* & iterum: *Dominus, qui fidem Petri non defecturam promissit, confirmare eum fratres suos admonuit, quod Apostolicos Pontifices, mea exiguitatis prædecessores, confidenter fecisse semper, cunctis est cognitum.*

Rursus in epistola 2. (quam idem Agatho scripsit, suo, & Romanæ Synodi nomine, ad hanc ipsam Synodum VI. quæque iterum habetur *actione 4.*) ait: *Fidei splendidissimum lumen, quod ex veri luminis fonte, tanquam de radio vivifici fulgoris, per ministros Beatos Petrum, & Paulum, Apostolorum principes, eorumque discipulos, & Apostolicos successores, gradatim usque ad nostram parvitatē, DEI opitulatione servatum est, nulla hæretici erroris tetra caligine tenebratum, nec falsitatis nebulis confædatur, nec intermixtis hæreticis pravitatibus, velut caliginosis nebulis perumbratum, immune, atque sincerum, iterum in eadem epistola ait: Nostra parvitatē prædecessores ... Apostolicam confessionem ... absque cuiuspiam novitatis errore citra ambiguitatem determinarunt.* Idem Agatho, dum in eadem epistola enumerat Monothelitas, Cyrum Alexandrinum, Sergium, Pyrrhum, Paulum, Petrum, & Theodorum, nullo modo inter eos ponit Honorium.

Ex quibus clarum est, Agathonem aperte affirmare, nullum unquam ex suis prædecessoribus, Romanis Pontificibus, fidem hæretica pravitate miscuisse, vel hæreticum fuisse. Si autem Honorius, Agathonis antecessor, fuisset hæresi infectus, & ut talis publicè ab eodem Concilio damnatus, qua fronte Agatho hæc affirmare ausus fuisset? Ulterius in eodem Concilio *actione 8.* recipitur hæc ipsa Agathonis epistola, tanquam à Spiritu S. per os Petri dictata (de quo vide *n. 353.*) an non autem Concilium, & Spiritus S. secum ipsis pugnascent, si ab illo tamen Honorius, tanquam hæreticus, toties anathemate percussus fuisset? Sed & in Concilio Romano Lateranensi frequentissimorum Episcoporum, celebrato à Martino I. damnantur nominatim alii Monothelitæ: nunquam tamen nominatur Honorius; cum tamen Patres illi, nec ignorasse potuerint, quid Honorius egerit: nec voluerint pepercisse noxio; cum sanctissimi fuerint, præsertim ipse S. Martinus. Tandem plures auctores, etiam Græci scriptores, Honorium omittunt, cum damnatos recensent, ut testatur Bellarminus *tom. 1. contrav. 3. de Roman. Pontif. l. 4. c. 11.*

391. Jam verò apud eundem Bellarminum

num loco modo cit. refert Anastasius Bibliothecarius, ex Theophane Ilauro Græco, nomen Honorii postea primum actis Concilii insertum fuisse: & fuit (ut ait Bellarminus) consuetudo Græcorum ferme ordinaria corrumpendi libros; nam in hac ipsa Synodo VI. deprehensæ sunt corruptiones plurimæ, factæ in actis Synodi V. ut expressè refertur *actiō. 14. Synodi VI.* adeo, ut tres quaterniones spurii inserti fuerint. Idem ostenditur de aliis epistolis plurimis, uti & de Synodis III. IV. ac V. imò & VII. ut queruntur Pontifices, Leo, & Nicolaus: cur igitur non dicamus idem de Synodo VI? præsertim, cum constet, post Synodum VI. conclusam, rursus Constantinopolin ascendisse multos Episcopos, & edidisse canones Trullanos, quorum, ut ait Bellarminus, non alius scopus videtur fuisse, *quam taxandi, & reprehendendi Romanam Ecclesiam.* Addit Spondanus *ad ann. Christi 681. n. 5.* probabilissimè Theodorum Constantinopolitanum Monothelitam, prius depositum à Patriarchatu Constantinopolitano, sed post mortem Gregorii, ob factam, seu simulatam poenitentiam, iterum Patriarcham creatum, illa acta in manus recepisse, suumque nomen delevisse, ac Honorii supposuisse. Cur enim hic Theodorus nunquam nominetur; cum tamen reus etiam fuerit? Ubi nota, nominari quidem Theodorum Pharanitanum sed eum alium esse à Constantinopolitano.

392. Sed dicunt adversarii. Leo II. etiam (*in sua epistola ad Imperatorem Constantinum, quæ habetur ad finem Synodi VI.*) exaceratur Honorium. Resp. Hæc ipsa epistola pars est actorum Synodi VI. & probabilissimè etiam corrupta, vel, ut Binius *in notis in vitam S. Leonis II.* ex Baronio ait, omnino supposititia; 1. enim dicitur data mense Majo, tanquam responsoria ad epistolam, primum sequenti Julio scriptam 2. Leo II. non potuit fuisse Pontifex mense Julio; cum creatus mense Augusto, tantum decem menses sederit. 3. Epistola illa scripta dicitur *indictione 10.* qua Leo nondum fuit Papa. 4. Ex hoc ipso videtur ficta, & falsa; quia Honorium anathematizat; cum tamen hic publico funere Romæ, inter sanctos Pontifices, sit tumulatus, etque solemniter parentatum. Ex similibus fundamentis *eodem loco* idem Binius paulò antè ostendit, suspectam quoque esse epistolam Constantini Imperatoris ad Leonem II.

Urgent quidam. Etiam Synodus VI. imò & VII. Adrianus quoque II. Papa: quin & Agatho, Honorium damnatum ajunt. Resp. septimam synodum etiam non esse incorruptam, ut dictum *n. preced.* Idem dic de octava, & quidem etiam ex hoc capite, quod non sit credibile, eam voluisse Romanum Pontificem hæreticis annumerare, & tanquam talem damnare; cum (ut vidimus *n. 342.*) expressè statuatur, in Romanos Pontifices sententiam non esse pronunciandam. Quod spectat ad Adrianum, ejus dicta hæc de re continentur in Synodo VIII. *actiō.*

7. *colloq. 3.* sed acta hujus Synodi non debent haberi pro incorruptis, ut modò dictum.

Quodsi etiam ea dicta Adriani, fide-liter, & incorruptè relata essent, tamen nihil probarent; nam Adrianus ibi tantum dicit, quod *Honorius post mortem ab Orientis Episcopis anathemate sit affectus*: sed non dicit, id jure factum. Dicit insuper, Honorium accusatum fuisse de hæresi: non autem asserit, eum fuisse convictum. Addit etiam, non potuisse illos Episcopos sententiam in Honorium pronunciare, *nisi ejusdem primarie Sedis Romanæ accedente ad eam rem auctoritate*: sed non dicit, eam accessisse: & sanè Honorium Romana Sedes nunquam condemnavit, ut patet ex sæpe dictis, & iterum patebit ex mox dicendis. Si Legati Pontificis ea in causa plus Synodo concessissent, transgressi fuissent suum mandatum, aut instructionem: vel certe sine mandato id fecissent: quo casu ex *n. 330.* eorum acta, neque à Pontifice rata habita, neque infallibilia habenda fuissent.

Quod jam spectat ad Agathonem Pontificem, hic Honorium nunquam damnavit, ut clarum est ex ejus epistolis: imò in epistola, quæ (prout *n. 353* dictum est) à Concilio illo, ut S. Petri vox recepta est, ait, nullum suorum Prædecessorum, à fide unquam errasse. Unde mirandum est, Caranzam in Summa Conciliorum, in compendio Synodi VI. *actiōne 4.* dum compendiosè refert Agathonis epistolam, eidem inter alios hæreticos nomen Honorii inseruisse, in quo, nescio, qua falsa suppositione, deceptus fuit. Et hæc sufficiant, ad aliquam eruditionem Theologicam; neque enim hæc polemicè hic tractamus. Qui copiosorem hæc de re eruditionem desiderat, Baronium, Bellarminum, Leytanum, aut alios polemicos scriptoresolvere velit, qui abundè ei satisficient.

ARTICULUS XIV.

An Pontifex sit infallibilis in Questionibus facti, & Damnationibus certarum Propositionum.

393. **Q**uestio est, an Summus Pontifex sit infallibilis, tam in questionibus facti, quam in questionibus juris. *Questio juris* vocatur, quando queritur de existentia alicujus juris, sive, an jus aliquod detur, præcipiens, vel prohibens certam aliquam rem. *Questio facti* autem dicitur, quando queritur, an aliquid factum sit, vel non. e. g. questio juris est, an infantes debeant baptizari: questio facti, an hic, vel ille infans sit baptizatus. Ad questiones juris reducuntur etiam illæ, quibus queritur de honestate alicujus rei, per se quidem non præceptæ, sed sua: vel de licentia alicujus actionis: circa quas questiones dici potest, dari jus, quod licitam reddat talem actionem, vel saltem eam honestam reputari jubeat, e. g. licet nul-